

Byczyna dn. 12.02.2024r.

**Ministerstwo Infrastruktury
Departament Dróg Publicznych
Dyrektor Jarosław Waszkiewicz**

Szanowny Panie Dyrektorze

Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Opolu opracowała w 2019 r. projekty przebiegu drogi ekspresowej S 11 w okolicach Byczyny pow. Kluczbork w dwóch wariantach: W1 po zachodniej stronie miasta gdzie już istnieje naturalny korytarz komunikacyjny: DK nr 11 i tory kolejowe Poznań - Katowice i W2Bv3 od strony wschodniej przez pole słynnej bitwy i cmentarz bitewny oraz przez rzekę Prosnę (konieczność budowy co najmniej 2 mostów przez rzekę). **Wariant W2Bv3** , który został wybrany do realizacji jest dłuższy o ok.2 km i droższy wg kosztorysu o ok 84 miliony zł i trudniejszy do realizacji przez podmokłe i bagniste tereny nad Prosną. Również wybrany wariant wymusza budowę węzła komunikacyjnego na polu bitwy na tzw. Piekle z drogą wojewódzką 487, chociaż już jest realizowany węzeł komunikacyjny z tą samą drogą 487 w okolicach Olesna. Projektowany węzeł na Piekle (gdzie jak sama nazwa wskazuje były najkrwawsze boje) będzie większy niż średniowieczne miasto Byczyna otoczona w całości murami obronnymi.

Czy to możliwe że w XXI wieku można bezpowrotnie zdewastować, by nie przekazać następnym pokoleniom, ogromne dziedzictwo kulturowe jakim jest pole zwycięskiej bitwy pod Byczyną wraz z cmentarzem bitewnym oraz średniowieczny gród Byczyna z najlepiej zachowanymi w Polsce fortyfikacjami z cegły ?

” Bitwa pod Byczyną 24.01.1588r. w zgodnej opinii historyków była jednym z najważniejszych wydarzeń militarnych i politycznych w historii Polski ”. Niestety to wielkie zwycięstwo zostało wymazane z kart historii, podczas zaborów i w czasach tzw. „komuny ” i obecnie jest zbyt mało jeszcze znane. To na tym polu pod Byczyną rodziła się też stołeczność Warszawy. Ten wielki triumf oręża polskiego z udziałem husarii polskiej zdecydował o przyszłych losach i Polski jak i Europy. To tu hetman wielki koronny Jan Zamoyski jako pierwszy zatrzymał ekspansję Habsburgów w Europie pod koniec XVI wieku. Tych brakujących pięciu koron europejskich, które, po klęsce pod Byczyną nigdy nie zdobyli. Brak legislacyjnych zabezpieczeń pól bitewnych i miejsc pamięci w Polsce sprawia, że niektórzy próbują to wykorzystać. Pod koniec 2020 r. na zlecenie Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, archeolodzy z Uniwersytetu Wrocławskiego badając miejsce gdzie ma przebiegać planowana droga ekspresowa S 11 wg wariantu W2B v3 swoimi badaniami udowodnili, że: **„ z całą pewnością działania bitewne prowadzone były w rejonie, w którym planowany jest przebieg drogi ekspresowej S11”** Pole bitwy pod Byczyną, nazywanej drugim Grunwaldem, to również cmentarz bitewny na którym pochowano ponad 4 000 rycerzy z 10 krajów europejskich w tym również Polaków. Ambasady wszystkich krajów, których rycerze brali udział w bitwie są już powiadomione o zaistniałej sytuacji. Bitwa pod Byczyną to również jedna z pierwszych bitew z udziałem husarii polskiej. Ile pól bitewnych z udziałem tej formacji znajduje się w obecnych granicach naszego kraju?

Również naukowcy z Uniwersytetu Wrocławskiego w cytowanym opracowaniu pt., **Wyniki poszukiwań i badań archeologicznych w rejonie pola bitwy pod Byczyną realizowanych w związku z wykonaniem uzupełnienia do Studium Historyczno - Konserwatorskiego m. Byczyny**” na fotografii lotniczej Rycina 7 zlokalizowali wyróżniki wskazujące na możliwość wystąpienia obiektów antropogenicznych czyli masowych grobów poległych rycerzy. Te wskazane miejsca również znajdują się w kolizji z projektowaną S11. Planowany park kulturowy Bitwy pod Byczyną musi powstać na faktycznym polu bitwy a jak czytamy w opracowaniu archeologów cytuję: „ **Z całą pewnością bitwa z 1588 roku odbyła się w strefie pomiędzy wzgórzem Krzyżowym a ciekim wodnym i Piekiełkiem na wschodzie** ” a nie tam gdzie nam wskaże GDDK i A. Czy urzędnicy GDDKiA i projektanci z firmy TRAKT sp. z o.o. z Katowic to jedyni specjaliści w Polsce, którzy w tak ważnych sprawach jak dziedzictwo kulturowe mogą się autorytatywnie wypowiadać ? ”. Jak można tak bezdusznie wartościować w analizie wielokryterialnej opracowanej przez projektantów: pole bitwy $W_x = 5$, a dwa stare do wyburzenia budynki niezamieszkałe $W_x = 2 \times 4 = 8$? Jak można w ogóle rozpatrywać w tej analizie w kryterium tzw. *społecznym* działania anty-społeczne, antynarodowe i antyeuropejskie? Czy ktokolwiek weryfikuje takie poczynania ? Przecież takim narzędziem jakim jest analiza wielokryterialna, jak to pokazano na spotkaniu w Byczynie, można zniszczyć każdy nawet najcenniejszy zabytek w Polsce.

Drugą sprawą jest planowane zakorkowanie samochodami w tym TIRami i zniszczenie średniowiecznego grodu Byczyna, który przez tyle wieków przetrwał z pułapkami, które działają do dzisiaj. Czy Byczyna i jego mieszkańcy zasługuje na takie traktowanie ? Na polu bitwy na tzw. *Piekło* tam, gdzie były najkrwawsze boje, zaprojektowano ogromny węzeł komunikacyjny który spowoduje, że tranzyt z planowanej S 11 na starą DK 11 do ronda, prowadzony będzie ulicami średniowiecznego grodu ul. Wałową pojadą TIRy a samochody osobowe przez Rynek. Kto wpadł na taki pomysł, żeby najpierw rozdzielać starą DK 11 (na zachodzie) i planowaną S11 (na wschodzie), żeby później na siłę szukać możliwości ich połączenia uliczkami Byczyny ? Dlaczego z drogą wojewódzką DW 487 i przysłą S 11 planuje się budowanie aż 2 węzłów komunikacyjnych w bliskiej od siebie odległości, jeden na polu bitwy na tzw. *Piekło* (*Piekiełko*) gdzie były najkrwawsze boje i drugi już realizowany węzeł w pobliżu Olesna? Średniowieczna Byczyna, która liczy 3 500 mieszkańców, od bramy Polskiej do Niemieckiej to niecałe 300 m, będzie najlepiej zurbanizowanym miastem w Polsce. Kolejnym nonsensem jest usytuowanie Byczyny na wyspie między dwoma korytarzami komunikacyjnymi bez możliwości rozwoju i bez możliwości wykorzystania niezwyklego historycznego potencjału średniowiecznego grodu wraz z polem bitwy. Tak ogromnego dziedzictwa kulturowego jakie się tutaj znajduje, nie ma żadne inne miasto w Polsce. Czy urbanizacja, hałas i spaliny, które zamierza wprowadzić do naszego miasta Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, to właściwy sposób na przyciągnięcie turystów? Mieszkańcy Byczyny od czasów bitwy, niezależnie od tego kto tutaj zamieszkiwał, dbali by to historyczne miejsce ocalić. Do dzisiaj pozostało nie naruszone i wszystkie elementy topografii opisywane w dawnych kronikach bez trudu można odnaleźć w terenie. Również lokalne nazwy jak wzgórze Krzyżowe, *Piekło* (*Piekiełko*), wzgórze Krwi czy grobla i inne zostały zachowane. Nawet najwięksi wrogowie Polaków, nawet w najtrudniejszych czasach, nie ośmielili się niszczyć tego miejsca. Wręcz przeciwnie, w czasach niemieckich postawiono tu dla uczczenia tego historycznego miejsca i poległych rycerzy, masywny Krzyż.

W czasach tzw. „komuny” w 1959 r. postawiono nieopodal Krzyża granitowy obelisk z niedwuznacznym napisem „ **Na tym polu 24.01.1588r. hetman koronny Jan Zamoyski rozgromił wojska najeźdźcy Maksymiliana Habsburga**”. To właśnie u podnóża tego wzgórza z dwoma pomnikami, GDDK i A zaplanowała przebieg S 11 a na Piekle budowę rozległego (0,5 km) węzła komunikacyjnego. Mieszkańcy Byczyny i okolic będą walczyć dalej, bo jest to sprawa, która nie dotyczy tylko nas ale wszystkich Polaków. Dziedzictwo kulturowe, które się tutaj znajduje nie może być bezpowrotnie zdewastowane bo musimy je przekazać w całości następnym pokoleniom. Czy miejsce pamięci z cmentarzem bitewnym na którym pochowano ponad 4 000 rycerzy z 10 krajów europejskich to właściwe miejsce na budowę drogi ekspresowej ? Czy poległych w tej krwawej bitwie rycerzy, w tym również Polaków nie należy upamiętnić i uhonorować ? Dlaczego w kosztorysach nie uwzględnia się rzeczywistych kosztów budowy S11 wg wariantu W2Bv3 z uwzględnieniem kosztownych i czasochłonnych badań archeologicznych na polu bitwy w tym badaniami mogił zbiorowych jakie się tam znajdują ? Jak przekazali mieszkańcom Byczyny naukowcy z Uniwersytetu Wrocławskiego badania takich miejsc jak pola bitewne są długotrwałe i wymagają specjalistycznych badań z udziałem archeologów, genetyków i antropologów.

Z poważaniem